GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 68

W e Srodę Dnia 26. Sierpnia 1807.

Z Wiednia d. 19. Sierpnia.

J. C. K. Mość raczył d tychczasowego nadwornego Koncepistę przy Siedmiogrodzkiey nadworney kancelaryi Antoniego Kozma, mianować nayłaskawiey tan że sekretarzem.

Szlachetny i użyteczny czyn gromady Neustedl, w państwie Xcia Lichtensteina Rabensburg, dla teraźnieyszych swych dzieci i przyszłych potomków zasługnie na publiczną wdzięczność i podanie do każdego wiadomości. Ustanowiła dla parafialney szkoły znaczny kapitał 4750 zł. ryń. ażeby nie tylko nauczyciel miał zapewnioną przyzwoitą płacę, ale nadto uczniowie odbierali bezpłatną naukę, i dostarczano im xiążki, papier, inkaust, piora i kredę. Wspomniona gromada obowiązała się ieszcze opalać kosztem swoim szkołę, i ieżeliby zmnieyszyła się od tego kapitału prowizya, przykładać się do zastąpienia potrzebnych wydatkow. Na to szlachetne dla młodzieży ustanowienie wydane od rządu zostało zwyczayne dyploma.

Z poczynionych przez Szlachetnych Węgrzynow znacznych składek dla wsparcia zniszczonych przez woynę C. K. poddanych, podzielona znowu została procz dawnieyszych 115,033 zł. ryń. kwota 36,917 zł. ryń. pomiedzy 6 cyrkułow Morawskich, iako to:

Bryński cyrkuł odebrał zł. ryń.		15,172	$\frac{1}{2}$ kr.
Znaimski	. — —	10,154	$9\frac{1}{2}$
Olmuniecki	. — —	1169	$16\frac{1}{4}$
Iglauski	. — —	5197	$55\frac{1}{2}$
Hradiski	. — —	2500	$27\frac{3}{4}$
Prerauski	. — —	2623	$9\frac{3}{4}$

Cyrkuły i dwory wraz z plebanami podzielą te kwoty pomiędzy zniszczone familiie.

J. C. K. Mość raczył Bryńskiego magistratowego Radcę Józefa Ernesta Seidl, w nadgrodę iego gorliwych i użytecznych przysług, nie tylko zaszczycić nayłaskawiey z uwolnieniem od taxy godnością C. K. radcy, ale nadto udzielić mu złoty medal zasługi, który mu przez Gubernium publicznie w przytomności całego magistratu, gminnych i licznie zebranych mieszczan oddany został.

Podobnymże sposobem i za podobneż usługi raczył J. C. K. Mość Morawskiego C. K. naywyższego Pocztmistrza, Wacława Bottmanna, godnością C. K. radcy zaszczycić.

Dzisieysza dworska nasza gazeta donosi pod artykułem z *Turczech* co następuie:

D. 1 Lipca przedsięwziął Kapudan basza

z całą flottą nowy attak przeciw Tenedos. Lecz wysiadłe na tę wyspę woyska zaledwo tyle miały czasu, że mogły na okręty wrócić, i flotta została pobitą: 6 Tureckich kapitanow i 12 Czauszow są zabitemi, lub dostali się do niewoli lub spalili się na kilku okrętach, które razem ogień ogarnął. Znany Bekir-bey znayduie się także w liczbie zabitych, a W. admirał zawinął na 3 pokładowym i masztow pozbawionym swoim okręcie do ciaśniny Konstantynopolskiey.

Na końcu Czerwca pokazała się także Rossyyska eskadra przed Sinopem i Trebizondą.

Za głowną przyczynę pobicia Anglikow przed Rosettą i Alexandryą, podaią, że ich jenerałowie spodziewali się pewnie, iż będą od Mamelukow wspartemi, i dla tego żadney jazdy z sobą nie mieli. Naywiększy ich stronnik Elfi-bey umarł, a reszta bejow korzystaiąc z tey okoliczności zawarła prawie w tey samey chwili, kiedy Jenerał Fraser wysiadł do Alexandryi, korzystny pokoy z Portą.

D. 10 Lipca wszczął się na Konstantynopolskim przedmieściu Galata okropny pożar, który tegoż po południa i przez całą noc kilka tysięcy domow w pyrzynę obrocił.

Janczarowie ciągle ieszcze są niespokoynemi. Po złożeniu z urzędu Kaimkana, pierwszego sprawcy teraźnieyszey zmiany tronu, miał taki sam los spotkać Mustego Szewerzade At-allach effendego, lecz Janczarowie utrzymali go na urzędzie.

Gdy przednia straż Mustafy Bairaktara, pod sprawą Ibrahima beja, przy Rimniku od Rossyanow pobitą została, cofnął się pierwszy znowu za Dunay. Poźniey atoli, iak iuż wiadomo, nastąpiło zawieszenie broni między obiema woyskami.

Z Paryża d. 3. Sierpnia.

Monitor ogłosił następuiący

Statut konstytucyyny Xięstwa Warszawskiego.

Tytuł. I.

O wolności sumienia i osob.

Art. 1. Religiia Katolicka, Apostolska Rzymska iest religiią stanu.

Art. 2. Wszystkie obrzędy czci Boskiey są wolne i publiczne.

Art. 3. Xięstwo Warszawskie będzie podzielone na 6 dyecezyy. Będzie ieden Arcybiskup i pięciu Biskupow.

Art. 4. Niewolnictwo iest zniesione: wszyscy obywatele są rowni w obliczu ustawy. Stan osob iest pod opieką trybunałow.

Tytuł II.

O Rządzie.

Art. 5. Korona Xiążęca Warszawska iest dziedziczną w osobie Krola Saskiego, iego potomkach, dziedzicach i następcach według porządku następstwa ustanowionego w domu Saskim.

Art. 6. Rząd ustanawia się w osobie Krola. Krol sprawuie w całey pełności funkcye władzy wykonawczey. Przy nim iest inicyatywa czyli moc podawania proiektow do ustaw.

Art. 7. Krol może poruczyć Wicerejowi cząstkę swoiey powagi, ktorey nie osądzi za rzecz konieczną sprawowac sam przez siebie bezpośrednio.

Art. 8. Jeżeli Krolowi nie zdaie się rzeczą potrzebną mianować Wicereja, wtedy mianuie Prezydenta rady ministrow. W tym przypadku interessa rożnych ministeriow są roztrząsane w radzie, i podawane będą pod approbacyą Krola.

Art. 9. Zwołuie, przedłuża i do pewnego czasu odkłada zgromadzenia seymu jeneralnego. Zwołuie także seymiki czyli zgromadzenia dystryktowe czyli powiatowe i zgromadzenia kommunalne czyli gromadowe. Prezyduie w senacie, kiedy sądzi to za

rzecz przyzwoita.

Art. 10. Dobra korony Xiążęcey zależą 1) na dochodzie rocznym śied niu milionow złotych Polskich, przez połowę w ziemiach czyli Dominiach Królewskich, a przez połowę w summie do pobierania z skarbu publicznego. 2) Na pałacu Królewskim Warszawskim i na pałacu Saskim.

Tytuł III.

O ministrach i radzie stanu.

Art. 11. W składzie ministrow wchodzą następujące osoby: Minister sprawiedliwości, Minister wewnętrznych interessow i obrządkow religii, Minister woyny, Minister Finansow i skarbu, Minister policyi. Jest procz tych ieden minister sekretarz stanu. Ministrowie są odpowiedzialnemi.

Art. 12. Kiedy Król osądzi za rzecz zgodną przelać na Wiceręja część swoiey powagi, ktorey sobie bezpośrednio nie zostawił. Ministrowie pracuią każdy z osobna z Wicerejem.

Art. 13. Kiedy Król nie mianował Wiceręja, ministrowie łącznie w radzie ministrow stosownie do tego, co nie rzekło pod artykułem 8.

Art. 14. Rada stanu składa się z ministrow. Zgromadza się pod prezydencyą Króla, lub Wiceręja, lub Prezydenta mianowanego od Krola.

Art. 15. Rada stanu roztrząsa, formuie i stanowi proiekta do ustawy lub urządzenia administracyi publiczney, ktore bywaią proponowane przez każdego ministra w przedmiotach odnoszących się wzglednie do ich wydziału.

Art. 16. Czterech Magistrow memoryałowych przywiązani są do rady stanu, iuż to dla obiaśnień interessow administracyinych i interessow, w których rada wyrokuie iako trybunał kassacyyny, iuż dla porozumienia się rady z kommissyami izby poselskiey.

Art. 17. Rada stanu rozpoznaie spory o jurysdykcyą między ciałami administracyynemi a ciałami sądowniczemi, tudzież zwadę administracyi i pociąganie do sądu ajentow administracyi publiczney.

Art. 18. Decyzye, proiekta do ustawy, wyroki i urządzenia roztrząsane w radzie stanu, są podawane pod approbacyą Króla.

Tytuł IV.

O Seymie Jeneralnym.

Art. 19. Seym Jeneralny składa się z dwoch izb: to iest: z pierwszey izby czyli izby senatorskiey, i z wtorey izby czyli izby poselskiey.

Art. 20. Seym Jeneralny zgromadza się co dwa lata w Warszawie w epoce wskazywaney przez akt konwokacyi wydany przez Króla. Sessya nie trwa dłużey nad dwa tygodnie.

Art. 21. Attrybucye seymu jeneralnego zależą na deliberacyi nad ustawą podatkow, czyli nad ustawą finansów i nad ustawami tyczącemi się odmian maiących bydz wprowadzonemi, czy to w legislacyi cywilney czy legislacyi kryminalney, czy w systemacie monetalnym.

Art. 22. Proiekta do ustaw odformowanych w radzie stanu przesyłaią się do seymu jeneralnego z rozkazu Króla. Izba poselska deliberuie nad niemi przez tayne kreski i większością zdań wyszłe z deliberacyi podane bywaią pod sankcyą senatu.

Tytuł V.

O Senacie.

Art. 23. Senat składa się z 18 członkow, to iest: sześciu Biskupow, sześciu Woiewodow i sześciu Kasztelanow.

Art. 24. Woiewodowie i Kasztelanowie mianowani są przez Krola. Biskupi są także

)z(

mianowani przez Króla i instytuowani przez S. Stolicę Apostolską.

Art. 25. Senat iest prezydowany przez iednego z swych członkow mianowanego w tym celu przez Króla.

Art. 26. Funkcye senatorow są dożywotnie.

Art. 27. Proiekta do ustaw, nad któremi deliberuie izba poselska, stosownie do tego, co się rzekło powyżey, posyłane bywaią pod sankcyą senatu.

Art. 28. Senat daie approbacyą ustawie, wyiąwszy w przypadkach następuiących: 1) Kiedy ustawa nie była roztrząsaną według form opisanych przez konstytucyą, albo kiedy deliberacya skazioną będzie przez gwałtowne postępki. 2) Kiedy wiadomo iest senatowi, iż ustawa nie była przyięta większością zdań. 3) Kiedy senat sądzi, iż ustawa iest przeciwną bezpieczeństwu stanu lub dyspozycyom ninieyszego statutu konstytucyynego.

Art. 29. W przypadku, w którym senat z iednego z powodow dopiero wyrażonych odmowił swoiey sankcyi ustawie, tenże senat przez deliberacyą motywowaną zlewa na Króla powagę potrzebną do zniszczenia deliberacyi posłow.

Art. 30. Kiedy odmowienie senatu iest motywowane przez ieden z dwoch pierwszych przypadkow przewidzianych w artykule 38, Król wysłuchawszy radę stanu, może nakazać odesłanie proiektu ustawy do izby poselskiey z zaleceniem regularnego postępowania. Jeżeliby się te same nierządy odnowiły, czy to w ciągu zgromadzenia, czy to w formach deliberacyi, przez to samo izba poselska iest rozwiązana, a Król nakazuie nowe elekcye.

Art. 31. Gdyby się zdarzył przypadek rozwiązania izby poselskiey, ustawa finansow odkłada się do roku, a ustawy cywilne lub kryminalne są ciągle wykonywanemi bez modyfikacyi i odmiany.

Art. 32. Kiedy senat odmowił swey sankcyi ustawie, Krol może zarowno i we wszystkich przypadkach mianować nowych senatorow i od słać potem ustawę do senatu. Wszelako senat nie może bydź złożonym z więcey członkow iak z 6 Biskupow, z 12 Woiewodow i 12 Kasztelanow.

Art. 33. Gdy Król użył prawa opisanego w artykule powyższym, mieysca wakuiące w senacie między Woiewodami i Kasztelanami nie zapełniaią się poty, poki senat nie będzie zredukowanym do liczby ustanowioney w artykule 23.

Art. 34. Kiedy senat dał swoią approbacyą ustawie, lub Krol pomimo powodu deliberacyi senatu, nakazał promulgacyą ustawy, takowy proiekt deklaruie się ustawą, i ta iest bezpośrednio obowiązuiącą.

Tytuł VI.
O Izbie Poselskiey.

Art. 35. Izba poselska składa się: 1) z 60 posłow mianowanych przez seymiki czyli zgromadzenia szlachty w każdym powiecie, rachuiąc iednego posła na powiat. Posłowie powinni mieć przynaymniey 24 lat skończonych, używać praw swoich czyli bydź emancypowanemi. 2) z 40 deputowananych od kommunow czyli gromad.

Art. 36. Całe Terrytoryum Xięstwa Warszawskiego podziela się na 40 zgromadzeń kommunalnych, to iest: ośm na miasto Warszawę, a trzydzieści dwa na resztę kraiu.

Art. 37. Każde zgromadzenie kommunalne czyli pospolite powinno obeymować przynaymniey 600 obywatelow maiących prawo wotowania.

Art. 38. Członki izby poselskiey zostaią na funkcyi przez lat 9. Odnawiaią się w trzeciey części co trzy lata. A zatem tylko na pier-

wszy raz iedna trzecia część członkow izby poselskiey nie zostanie na funkcyach tylko przez trzy lata, a druga trzecia część przez lat sześć. Lista członkow wychodzących w tych dwoch epokach ułożona będzie przez losowanie.

Art. 39. Izba poselska prezydowana iest przez marszałka obranego w iey łonie, a mianowanego przez Króla.

Art. 40. Izba poselska deliberuie nad proiektami ustaw, które są potem przesyłane pod sankcyą senatu.

Art. 41. Izba poselska mianuie na każdym posiedzeniu przez tayne kreski i większością zdań trzy kommissye, każdą składaiącą się z piąciu członkow, to iest: kommissyą finansow, kommissyą legislacyi cywilney i kommissyą legislacyi kryminalney. Marszałek prezydent izby poselskiey donosi radzie stanu przez obesłanie o mianowaniu rzeczonych kommissyy.

Art. 42. Skoro proiekt ustawy ułożony został w radzie stanu, kommunikuie się tenże kommissyi, której się przedmiot ustawy tyczy, przez ministra, do którego wydziału ten przedmiot należy, i to przez pośrednictwo magistrow memoryałowych przywiązanych do rady stanu. Jeżeli kommissya ma do przełożenia jakie uwagi nad proiektem ustawy, zgromadza się u rzeczonego ministra. Magistrowie memoryałowi maiący zlecenie kommunikować proiekt ustawy, są przypuszczeni do tych konferencyy.

Art. 43 Jeżeli kommissya trwa przy swoich uwagach i żąda odmiany w proiekcie ustawy, minister rapportuie o tem radzie stanu. Rada stanu może przypuścić członki kommissyi do roztrząsania w swoim gronie dyspozycyy proiektu ustawy, któreby zdawały się potrzebować odmiany.

Art. 44. Rada stanu powziąwszy wiadomość o uwagach kommissyi, czy to z rapportu ministra, czy z roztrząsania, które się odbywać będzie w iey gronie, układa ostatecznie proiekt ustawy, który się przesyła pod deliberacyą izby poselskiey.

Art. 45. Członki rady stanu są urodzonemi członkami izby poselskiey, maią w niey mieysce i głos deliberuiący.

Art. 46. Członki rady stanu i kommissyy poselskich maią iedynie prawo podnoszenia głosu w izbie, czy to w przypadku, gdzie rada stanu i kommissya zgadzaią się na proiekt ustawy, aby udowodnić iego użytki, czy w przypadku rozdwoienia, aby pokazać iego niedogodność lub iey zaprzeczyc. Żaden inszy członek izby poselskiey nie może zabierać głosu względem proiektu ustawy.

Art. 47. Członki kommissyi mogą wyiawić swoie osobiste zdanie o proiekcie ustawy, czy byli zgodnego zdania z większością kommissyi, czy poszli za zdaniem mnieyszości. Członki rady stanu przeciwnie nie mogą mowić tylko za proiektem ustawy ułożonym w radzie.

Art. 48. Kiedy marszałek prezydent izby poselskiey sądzi, że materya iest dosyć wyiaśnioną, może zamknąć roztrząsanie i podać proiekt ustawy pod deliberacyą. Izba deliberuie przez tayne kreski i większością zdań stanowi.

Art. 49. Skoro ustawa wyydzie z deliberacyi, izba poselska przesyła ią natychmiast senatowi.

Tytuł VII.

O seymikach i zgromadzeniach kommunalnych.

Art. 50. Seymiki czyli zgromadzenia powiatowe składaią się z szlachty powiatowey.

Art. 51. Zgromadzenia kommunalne czyli pospolite składaią się z obywatelow nieszlachty i z innych obywatelow, którzy mieć będą prawo składać ich część, iak się niżey powie.

Art. 52. Seymiki i zgromadzenia pospolite bywaią zwoływane przez Króla. Mieysca, dzień ich ziednoczenia ſię, czynności, do których powinni przyſtąpić i trwałość ich poſiedzeń wyrażaią ſię w okolnikach konwokacyynych.

Art. 53. Nikt nie może bydź przypuszczonym do wotowania, ieżeli nie ma 21 lat skończonych, ieżeli nie używa praw swoich czyli nie ieſt emancypowanym. Emancypacya, czyli wypuszczenie z opieki będzie mogła mieć mieysce odtąd w 21 roku życia skończonym, pomimo wszelkie uſtawy i zwyczaie przeciwne.

Art. 54. Każdy seymik czyli zgromadzenie powiatowe mianuie posła i prezentuie kandydatow do rad departamentowey i powiatowey, tudzież do sądow pokoiu.

Art. 55. Seymiki są prezydowane od marszałka mianowanego przez Króla.

Art. 56. Seymiki podzielone są na 10 szykow, każdy szyk składa ſię z powiatow oddzielonych iednych od drugich przez terrytoryum iednego lub kilku powiatow. Dwa szyki nie mogą bydź zwołane w iednym czaſie.

Art. 57. Deputowani kommun czyli gromad pospolitych mianowani są przez zgromadzenia kommunalne czyli pospolite. Prezentuią podwoyną liſtę kandydatow do rad municypalnych.

Art. 58. Maią prawo wotowania w zgromadzeniach pospolitych 1) wszelki obywatel właściciel nie szlachcic. 2) Wszelki fabrykant i warsztatnik, wszelki kupiec maiący fundusz sklepowy lub magazyn wyrównywaiący kapitałowi zł. pol. 10000. 3) Wszyscy plebani i wikaryuszowie. 4) Wszelki artyſta i obywatel dyſtyngwowany przez talenta, wiadomości, usługi zrobione handlowi lub kunsztom. 5) Każdy unterofficer i żołnierz, który po odebraniu ran lub odprawieniu kilku kampanij otrzymał abszyt. 6) Wszelki unterofficer i żołnierz w aktualnie zoſtaiącey służbie po odebraniu dyſtynkcyi za swoie dobre sprawowanie ſię. 7) Officerowie wszelkiego ſtopnia. Rzeczeni officerowie, unterofficerowie i żołnierze w czynney służbie, ieżeliby ſtali garnizonem w mieście, w którymby ſię zgromadzenie kommunalne zebrało, w tym tylko iednym przypadku nie mogą używać prawa pozwolonego im przez ninieyszy artykuł.

Art. 59. Liſta głosuiących właścicielow układa ſię przez municypalność, a zaświadczana zoſtaie przez poborcow podatkowych. Liſta Plebanow i Wikaryuszow układa ſię przez Prefekta czyli Staroſtę departamentu, a widymuie ſię przez Miniſtra wewnętrznych interesſow. Liſta officerow, unterofficerow i żołnierzy układa ſię przez Prefekta, a widymuie ſię przez Miniſtra woyny. Liſta fabrykantow pryncypałow warsztatowych i kupcow maiących fundusz sklepowy, magazyn lub fabrykę wartości zł. pol. 10,000, i liſta obywatelow dyſtyngwowanych przez talenta, wiadomości i usługi oddane umieiętnościom, kunsztom lub handlowi, układa ſię przez prefekta, a uſtanawia ſię co rok przez senat. Obywatele, którzy ſię znayduią w oſtatnim z przypadkow wyżey wymienionych mogą proſto z swoiemi prozbami udawać ſię do senatu łącząc allegata usprawiedliwiaiące ich żądanie.

Art. 60. Senat we wszyſtkich przypadkach, w których zachodzi podeyrzenie względem nadużyciow w ułożeniu liſt, może nakazać, aby nowe liſty zformowane były.

Art. 61. Zgromadzenia kommunalne nie mogą

bydź zwołane w iednym czasie w cały rozległości powiatu. Będzie zawsze przegroda dwoch tygodni między zebraniem się iednego i drugiego zgromadzenia, wyiąwszy iednak zgromadzenia miasta Warszawy, które mogą bydź zwołanemi w iednym czasie w liczbie dwoch tylko.

Art. 62. Zgromadzenia kommunalne są prezydowane przez obywatela mianowanego od Króla.

Art. 63. Niemoże mieć miejsca na seymikach ani na zgromadzeniach kommunalnych żadne roztrząśnienie iakieykolwiek bydź natury, żadna deliberacya ani w celu prożby, ani w celu remonstracyi. Nie powinne się zatrudniać tylko elekcyami, czy to deputowanych czy kandydatow, których liczba iest poprzednico oznaczona, iak się wyżey rzekło, przez okolniki konwokacyyne.

Tytuł VIII.

O Podziale Terrytoryalnym i administracyi.

Art. 64. Terrytoryum zostaie podzielone na sześć departamentow czyli starostw.

Art. 65. Każdy departament administrowany iest przez Prefekta czyli Starostę. W każdym starostwie iest rada spraw sporowych złożona z trzech członkow nayminiey, a z pięciu naywięcey, i rada jeneralna departamentowa złożona z 16 członkow naymniey a z 24 naywięcey.

Art. 66. Powiaty są administrowane przez pod prefekta czyli podstarostę. W każdym Powiecie iest rada powiatowa złożona z 9 członkow nayminiey, a z 12 naywięcey.

Art. 67. Każda municypalność iest administrowaną przez majora czyli prezydenta; iest w każdey municypalności rada municypalna złożona z 10 członkow na 2500 mieszkańcow i poniżey, z 20 na 5000 mieszkańcow i poniżey, a z 30 dla miast, których ludność przechodzi liczbę 5000 mieszkańcow.

Art. 68. Starostowie, radni starościńscy, podstarostowie i majorowie mianowani są od Króla bez poprzedzaiącey prezentacyi. Członki rad starostw i rad powiatow są mianowani od Króla z podwoyney listy kandydatow prezentowanych przez seymiki powiatowe. Te członki odnawiaią się w połowie co dwa lata. Członki rad municypalnych są mianowane od Króla z listy podwoyney kandydatow prezentowanych przez zgromadzenia kommunalne. Odmieniaią się w połowie co dwa lata. Rady starościńskie i powiatowe, i rady municypalne mianuią prezydenta obranego w swym łonie.

Tytuł IX.

O Porządku sądowniczym.

Art. 69. Kodex Napoleona formować będzie ustawę cywilną Xięstwa Warszawskiego.

Art. 70. Postępowanie iest publiczne w materyi cywilney i kryminalney.

Art. 71. Jest ieden sąd pokoiu na każdy powiat; trybunał cywilny pierwszey instancyi na każde starostwo; ieden trybunał kryminalny co dwa starostwa; ieden trybunał appellacyyny na całe Xięstwo Warszawskie.

Art. 72. Rada stanu, z którą się łączą czterech magistrow memoryałowych mianowanych przez Króla, sprawuią funkcye trybunału kassacyynego.

Art. 73. Sędziowie pokoiu mianowani są od Króla z potroyney listy kandydatow prezentowanych przez seymiki powiatowe. Odnawiaią się w trzeciey części co dwa lata.

Art. 74. Porządek sądowniczy iest niepodległym.

Art. 75. Sędziowie trybunałow pierwszey instancyi, trybunałow kryminalnych i trybunału appellacyynego są mianowani od Króla.

Art. 76. Trybunał appellacyyny, może, czy to na doniesienie prokuratora Królewskiego, czy na doniesienie iednego z iego prezydentow prosić Króla o wysadzenie iednego z sędziow trybunału pierwszey instancyi lub trybunału kryminalnego, którego sądzi winnym wykroczenia w sprawowaniu swych funkcyy. Wysadzenie sędziego trybunału appellacyynego może bydź żądane od rady stanu sprawuiącey funkcye trybunału kassacyynego. W tych tylko przypadkach wysadzenie sędziego może bydź ogłoszone wyrokiem Króla.

Art. 77. Sądy wszystkich trybunałow ogłoszaią się w imieniu Króla.

Art. 78. Prawo aggracyacyi należy do Króla. Sam Król tylko może darować lub zamienić karę.

Tytuł X.

O sile zbroyney.

Art. 79. Siła zbroyna składać się będzie z 30,000 ludzi wszelkiego oręża, obecnych pod bronią, nie rachuiąc w to gwardyy narodowych.

Art. 80. Król będzie mocen wezwać do Saxonii część woysk Xięstwa Warszawskiego. Zastępuiąc ich rowną liczbą woysk Saskkich.

Art. 81. W przypadku, gdyby okoliczności wymagały, aby Król pomimo woysk Xięstwa Warszawskiego, posłał na terrytoryom tego Xięstwa insze korpusa woysk Saskich nie mogłby bydź nałożony z tey okoliczności żaden nowy podatek czyli ciężar publiczny okrom tych, któreby były upoważnione przez ustawę Finansow.

Tytuł XI.

Urządzenia ogólne.

Art. 82. Wszyscy urzędnicy, którzy nie są dożywotniemi, nie wyłączaiąc Wiceręja, mogą bydź podług woli Króla odwołanemi, wyiąwszy posłow.

Art. 83. Zadna osoba nie będąca obywatelem Xięstwa Warszawskiego nie może bydź wezwaną do sprawowania funkcyy, czy duchownych, czy cywilnych, czy sądowniczych.

Art. 84. Wszelkie akta rządu, legislacyi, administracyi i trybunałow pisane są w ięzyku narodowym.

Art. 85. Ordery cywilne i militarne iakie dawniey exystowały w Polszcze są utrzymane. Król iest wielkim mistrzem orderow.

Art. 86. Ninieyszy statut konstytucyyny będzie z kompletowanym przez regulamenta maiące wyysdź od Króla i roztrząśnione w radzie stanu.

Art. 87. Ustawy i regulamenta administracyi publiczney bedą ogłaszane w Buletynach ustaw i nie potrzebuią inszey formy publikacyi, aby były obowiązuiącemi.

Tytuł XII.

Urządzenia doczesne.

Art. 88. Podatki teraz exystuiące będą pobierane aż do 1 Stycznia 1809.

Art. 89. Nie będzie żadney zmiany w liczbie i organizacyi teraźnieyszey woysk, póki w tey mierze pierwszy seym jeneralny zwołany nie ustanowi inaczey.

Podpisane członki kommissyi rządowey: *Małachowski Prezydent. Gutakowski. Stanisław Potocki. Działyński. Wybicki. Bieliński. Soboleski. Łuszczewski, Sekretarz Jeneralny.*

Napoleon z Bożey Łaski i przez konstytucye Cesarz Francuzow, Król Włoski i Protektor konfederacyi Reńskiey potwierdziliśmy i potwierdzamy powyższy statut konstytucyyny, który nam przedstawiono według artykułu 5 traktatu Tylżyckiego, i uważamy go iako dopełniaiacy naszych obowiązkow względem Ludow Xięstwa Warszawskiego i Wielkiey Polski godząc przywileie i wolności ich ze spokoynością państw sąsiedzkich. W pałacu Królewskim w Dreznie d. 22 Lipca 1807.

Napoleon.

Przez Cesarza

Minister sekr. stanu H. B. Maret.

DODATEK

DO Nro 68

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Srodę Dnia 26. Sierpnia 1807.

Z Paryża d. 4. Sierpnia.

Król Hollendarski znayduie się teraz w Tarascon i używa kąpieli w Usat, które mu zdaią się dobrze służyć. Królowa kąpie się w Cauterres. Oboyga Królestwa zdrowie się polepsza.

Mowią, że iest zrobiony plan nowey giełdy, do którey przyłączony będzie bank Francuzki. Tak więc w upięknieniu Paryża znayduie Cesarz wytchnienie po trudach woiennych.

Przez wyrok pod dniem 31 Maia ustanowił J. C. K. Mość w Marssylii katedrę Arabskiego ięzyka, i mianował nauczycielem Don Grabiela, bywszego missyonarza i plebana w Kayrze.

P. Lechenault, ieden z naturalistow wyprawy Kapitana Baudin, który pozostał był chory w Batawii, powrocił teraz do Narodu z znacznym zbiorem historyi naturalney i nayrzadszym zbiorem broni i narzędzi Jndyanow Otahaiti, Jawy, i innych wysp okolicznych. Mędrzec ten nie zaniedbał zbogacić historyą naturalną nieznanemi dotąd przedmiotami, i wkrotce uda się z niemi do Paryża.

Gazeta Nowojorska pod d. 20 Czerwca przywodzi wypis z gazety Haiti (St. Domingo) pod d. 3 Czerwca, zawieraiący 1) Odezwę Petiona do mieszkańcow Port-au Prince, donosząc im, iż ciągnie z woyskiem przeciw Chrystofowi, i wzywa ich pomocy. 2) Rapport Naczelnika Bazelais, w którym donosi o opanowaniu przez woyska pod iego rozkazami Gonaiwy d. 30 Maia o godzinie 6 z rana po żywem oporze z strony przeciwney. 3) Rozkaz dzienny Petiona pod d. 2 Czerwca z Foix la Ravine, w którym potwierdza zaięcie Gonaiwy i donosi o ustąpieniu Piotra Toussaint z twierdzy Beaucassin.

Onegdaj o godzinie 11 przed południem ciało dyplomatyczne udało się do pałacu St. Cloud i wprawdzone było na audyencyą do J. C. K. Mci zwyczaynym sposobem przez pomocnikow mistrza obrzędow, a przedstawione przez W. Mistrza obrzędow. Na tey audyencyi przedstawieni byli J. C. K. Mci przez Ambassadora Austryackiego: Hrabia Mier należący do ambassady. Przez Ambassadora Portugalskiego: P. de Souza Rotelho; P. Carvalhal; P. Ferres. Przez Ambassadora Hiszpańskiego: Kawaler de Los-Rios, szambelan i pułkownik Hiszpański; P. Kanil Los Rios, sekretarz poselstwa w Portugalii. Przez Ministra Wirtemberskiego: P. de Vroll, sekretarz poselstwa. Przez W. Mistrza obrzędow:

P. Vanledem, szambelan Króla Jmci Hollenderskiego; P. Renese, brygadyer koniuszy Królowey Jmci Hollenderskiey. Po tey audyencyi wprowadzony był instytut narodowy w całym składzie. P. Berwik, prezydent instytutu miał mowę do Cesarza. Monarcha przyiął z ukontentowaniem hołd członkow instytutu i długo z nimi rozmawiał.

Z Kopenhagi d. 3. Sierpnia.

Względem groźby Anglikow iesteśmy tu zupełnie spokoynemi. Zastanowić się bowiem w przód powinni, nim zaczepią Daniią, gdzie ogromne znayduią się składy Angielskich towarow, które zaraz z konfiskowane by zostały. Mogą Anglicy na odbicie tey szkody chwytać nasze okręty, lecz te są nay więcey Angielską własnością ładowne, a do tego zaś zaceni wczasie morskiey woyny nasi kupcy nie wiele uczuią tey straty. Publiczność tuteysza polega zupełnie na mądrości swoiego rządu, i przekonana iest, iż poczynione przygotowania do obrony stolicy i portu dostateczne są do odparcia każdego nieprzyiacielskiego attaku.

Z Drezna d. 29. Lipca.

Deputowani od anzeatyckich miast Hamburga, Bremy i Lubeki bardzo dobrze tu przyiętemi byli od Cesarza Jmć Napoleona. Xżę Benewentu powiedział im, iż przykro mu było widzieć anzeatyckie miasta w plątane do teraźnieyszych zawaśnień; lecz to ich przynaymniey cieszyć powinno, iż woysko we tylko, nie polityczne przeciw nim przedsięwzięte są kroki.

Cesarz Napoleon przed wyiazdem stąd rozdał bardzo wiele podarunkow, a pomiędzy dworzan 3000 Napoleondorow.

D. 22 t. m. Xżę Benewentu i Minister sekretarz stanu Maret mieli z Saskim ministrem do spraw zagranicznych, Hrabią Bose, naradzenie, które od godziny 10 w wieczor aż do drugiey nazaiutrz trwało.

D. 23 w wieczor był u dworu wielki koncert. Po ukończeniu iego chwalił Cesarz bardzo orkiestrę, i wyraził, iż w czasie swoiey podróży nie słyszał nigdzie piękniey szey muzyki, i pragnie, aby bueżna Paryzka orkiestra przy zwyczaić się mogła do łagodnieyszego i wdzięcznieyszego tonu.

Z Hanoweru d. 28. Lipca.

Królowa Jmć Bawarska udała się wczoray rano z siostrą swoią, Xżną Brunświcko Ocls, po 3 dniowym tu bawieniu na powrot do Pyrmontu. Pod czas przybycia i w czasie bawienia tu Królowey czynili iey grenadyerowie Hiszpańskiego regimentu Asturyi honory. W sobotę odwiedziła Królowa Jmć letni zamek w Herenhausen, gdzie sztuczne wody wytryskiwały i ogrod na tamteyszy górze, w którym wyborne rośliny są pielegnowane. Dowod szlachetnego sposobu myślenia i miłości ludzkości tey Monarchini nie powinien bydź za milczany. Nie daleko mieszkania Królowey spadł chłopiec z mostu do rzeki Leiny. Odważny murarz skoczył zaraz w wodę i z wielką trudnością wyratował od śmierci chłopca. Królowa kazała zawołać do siebie tego człowieka, pochwaliła iego postępek i udarowała.

Słychać, iż Hanowerskie Xięstwa Getinga i Grubenhagen, wraz z kopalniami złotemi i srebrnemi do królestwa Westfalskiego przyłączone zostaną.

Z Frankfortu d. 6. Sierpnia.

Baron Leutsch, minister Saski przy Xciu Jmć Prymasie, przybył d. 1 t. m. do Aszaffenburga. D. 2 miał audyencyą u Xcia Jmć i oddał mu list wierzytelny.

Xżę Jmć Prymas iedzie do Paryża przez Kolonią i Bruxellę. W orszaku iego znayduie się dwoch szambelanow, Pułkownik R.

deabauten i Podpułkownik Baron Jurgen. Suffragan Kolborn i Radca stanu Eberstein, rownie iak Jenerał Baron Pfurdt poiechali także do Paryża.

W Kassel tworzą straż honorową, przeznaczoną na przyięcie nowego Króla.

Panuiący Xże Isenburski poiechał przed kilku dniami do Paryża.

CENA ZBOŻ.

Na targu w Krakowie d. 24 i 25 Sierpnia 1807.

Korzec Pszenicy	zł. pol.	54	do	60.
— Zyta		38	—	42.
— Jęczmienia		26	—	30
— Owsa		16	—	20
— Grochu		48	—	56
— Kaszy iaglaney		72	—	80.

W Wiedniu d. 18. Sierpnia.

Meca wynosząca pół korca naszego:

— Pszenicy	zł. pol.	24	do	29
— Zyta		16	—	21.
— Jęczmienia		14	—	18.
— Owsa		12	—	16.

DONIESIENIA.

Z strony Magistratu C. K. Miasta Lublina oznaymuie się tym Edyktem Maryannie z Oruchiuskich Kwiatkowskiey i Xiędzu Woyciechowi Reli, iż Apolonia Markiewiczowa swoim i małoletnych córek Maryanny, Zofii i Julianny imieniem przeciw nich i P. Wincentemu Gałęzowskiemu u Sądu tego względem powrocenia sprawy czyli termiru do probowania pierwszeństwa summy 3000 zł. pol. c. s. c. do summy szacunkowey z kamiency dłużnik. Marcina Klemenca 6000 zł. ryń. żałobę na nich podała, i o pomoc Sądu ile sprawiedliwość wymaga, dopraszała się. —— Gdy zaś Magistrat nie maiąc wiadomości, gdzie oni zostaią, lub czy wcale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduią się, i patrona tuteyszego P. Grzymkowskiego z ich szkodą i ich kosztem zastępca postanowił, z którym proces ten podług ordynacyi Sądowey rozpocznie się i ukończony zostanie; oni przeto Edyktem ninieyszym tym końcem upominaią się: ażeby w czasie przyzwoitym, to iest do dnia 21 Augusta r. b. sami się stawili, albo ieżeli iakie maią prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłali, albo nakoniec innego patrona obrali, tego tuteyszemu Magistratowi wymienili, i podług przepisu tych środkow prawa używali, które do obrony swey sprawy za nayskutecznieysze osądzą; gdyż inaczey wszelką niedogodność z zaniedbania wynikaiącą, podług opisu C. K. praw samiby sobie przypisac byli winnemi. Dan w Lublinie dnia 23 Junii 1807.

J. Poll.
J. Lewandowski.
Krępski.

Z Rady Magistratu K. Miasta Wolnego Lublina.
Suiderski.

Przez promocyą Professora Liceum Lwowskiego. Doktora Prawa Sumarug, katedra prawa kościelnego tegoż Liceum zawakowała. — Do osadzenia tey katedry w mocy dekretu Kancellaryi nadworney ddto 7 Maia r. b. konkurs w Akademii Wiedeńskiey i Krakowskiey i w Liceum Lwowskim na dniu 27 Sierpnia r. b. u dyrektoryatu jurydycznego odprawionym będzie. Kandydaci więc maią się u wspomnionego dyrektoryatu zameldować i examin konkursowy złożyć. We Lwowie dnia 4. Sierpnia 1807.

Podaie się do wiadomości, iż na dniu 5tym miesiąca Września roku teraźnieyszego odprawiać się będzie w wsi Puławach, w Galicyi Zachodniey Cyrkule Lubelskim położenie swego, publiczna licytacya, na młodzież bydła Tyrolskiego i Szwaycarskiego na którą Amatorów maiących intencyą tak piękne nabydź bydło zapraszaią się.

Dan Puławy d. 7 Sierpnia 1807.

Ponieważ wypisany na dzień 13ty Kwietnia r. b. konkurs dla osadzenia wakuiącego w Starym Sączu Syndyka mieysca z pensyą roczną 300 ryń. złączonego bezskutecznie upłynął, przeto w tey mierze pot zeci raz wypisuie się konkurs z tym dokładem, iż kompetenci prośby swe dekretami eligibilitatis ex utraque linea i zaswiadczeniem moralności opatrzone przed ostatnim Augusta r. b. do Urzędu Cyrkularnego Sandeckiego podawać maią.

W Krakowie dnia 10 Augusta 1807.

Z Strony Zwierzchności Dominikalney Państwa Ludwinow w Cyrkule Bocheńskim leżącego czyni się uwiadomienie, iż w dniu 7. miesiąca Września r. b. o godzinie dziewiątey z rana tu w Dworze Ludwinowskim, na satysfakcyą skarbowi J. C. K. Mci za podatki przez lat cztery przez possessorow, a mianowicie Stanisława Arkwicza do kassy Cyrkularney nie opłacone, rożne rzeczy ruchome tu porzucone, iako to: stołki, stoły, obrazy, szory i inne naczenia gospodarskie przez publiczną licytacyą więcey daiacemu za gotowe pieniądze przedane będą. Datt. w Ludwinowie dnia 11 Sierpnia 1807. Roku.

Jgnacy Borycki Reprezent.

Magistrat Miasta Krakowa niniejszym obwieszczeniem wiadomo czyni, iż rzeczy rożne, iako to: w kleynotach, złocie, srebrze, mosiądzu, Sukniach, zegarach i innych znayduiących się po niegdy Stanisławie Zwalzkim kupcu, mieszczaninie Krakowskim pozostałe przez publiczną licytacyą dnia 24 Sierpnia r. b. o godzinie 9 z rana zacząwszy w kamienicy tegoż pod Nrm. 626 na ulicy Mikołayskiey stoiącey odbywać się maiącą sprzedawane będą. — Wszyscy zatym chęć kupna maiący, maią się w mieyscu i czasie wyżey oznaczonym znaydować.

Gollmayer.
Krzyżanowski.
Łodzinski.

Z Rady Magistratu Ces. Krol: Stołecznego Miasta Krakowa.
Dnia 17. *Lipca* 1807.
Michiński.

Jego C. K. Mość, podług Naywyższego Nadwornego dekretu d. 19 Kwietnia b. r Katedrę Pathologii i materyi medyczney po zmarłem Professorze JP. Schwerek, wraz z roczną 1300 zł. ryn. pensyą, JPanu Janowi Raimanowi, Doktorowi medycyny i na ow czas supplikuiącemu tąż katedrę, nayłaskawiey zlecic raczył.

Magistrat Miasta C. K. Stołecznego Krakowa niniejszemi wiadomo czyni, iż rożne ruchomości po niegdy Franciszce Orczykowskiey pozostałe przez publiczną licytacya dnia 10 Września b. r. o godzinie 9 ranney zaczynaiąc w domu pod Nrm 127 w wydziale III. Piasek stoiącym odbywać się maiącą sprzedawane będą. — Wszyscy zatym chęc kupna maiący napominaią się, ażeby w mieyscu i czasie wyzey oznaczonym stawili się.

Gollmayer.
Łodzinski.
Hirschberg. *Z Rady Magistratu C. K. Miasta Stołecznego Krakowa.*
Dnia 14 *Sierpnia* 1807.
Kowalski.

Magistrat Miasta Działoszyc, na mocy rekwizycyi Prześwietnego Magistratu Krakowskiego, pod dniem 10 Lipca r. b. do Nru 3790 zaszłey, wiadomo czyni, iż na żądanie prawem przekonywaiącey JW. Maryanny Jabłonowskiey, dom drewniany w części murowany prawem przekonanych Moyżesza i Abrahama Eyzykowiczow własny, tu w mieście Działoszycach w rynku samym, pod Nrm. 19 stoiący, w summie zł. ryn. 1717 oszacowany, w dniu 7 miesiąca Września r. b. 1807 o godzinie 9 z rana, w mieyscu tuteyszego ratusza, nay więcey ofiaruiącemu sprzedanym będzie pod następuiącemi warunkami:

1) Każdy Licytant przed rozpoczęciem licytacyi, delegowaney kommissyi czwartą część szacunku domu, to iest summę zł. ryn. 429 kr. 15, iako Vadium, w gotowiźnie złożyc będzie winien. — 2) Z przerzeczonego iak wyżey domu, corocznie ziemnego czynszu, w kwocie zł. ryn. 3 kr. 6, niemniey 5 powab przez siebie lub inną zdatną osobe, corocznie odbywać mianych, przyiąć na siebie obowiązany. Z.ś — 3) Resztuiący domu szacunek iakowy z licytacyi wypadnie, w dniach 14 od dnia ukończoney licytacyi rachować się mianych, do sądowego depozytu Prześwietnego Magistratu Krakowskiego złożyć ma. Inaczey — 4) Na koszt i niebezpieczeństwo onegoż, nowa licytacya naznaczoną i odbywaną będzie. —— Niemniey w tymże dniu i miesiącu, o godzinie 11 z rana tychże samych prawem przekonanych rzeczy mosiężne, cynowe i miedziane naywięcey daiącemu sprzedane będą, za gotowe pieniądze. O czym Publiczność niniejszym uwiadomia się. — Dan na Sessyi Magistratu miasta Działoszyc dnia 1 Sierpnia 1807 roku. *Andrzey Pęczalski Woyt.*